

Sprawozdanie merytoryczne z działalności Zrządu Stowarzyszenia Polsko – Serbołużyckie Pro Lusatia Kadencja 2004 - 2009

Nasze stowarzyszenie zostało 22 czerwca 2004 r. wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji Oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej po numerem 0000210621. W dniu 12 lutego 2005 r. prezydium Związku Serbów Łużyckich Domowina jednogłośnie postanowiło rekomendować zaplanowanemu na 5 marca 2005 r. Walny Zjazd Związku Serbów Łużyckich Domowina przyjął Stowarzyszenie Polsko – Serbołużyckie Pro Lusatia w szeregi towarzystw asocjowanych.

W mijającej kadencji realizowano statutowe cele Stowarzyszenia poprzez organizację wielu imprez o charakterze, naukowym, popularno-naukowym, kulturalnym i propagandowym. W tym czasie zorganizowano 5 edycji polskich Dni Łużyckich.

Zainteresowania naukowe realizowano poprzez organizację: 7 sympozjów i konferencji naukowych, 5 wykładów i promocji książek na tematy sorabistyczne. Szeroko rozumiana łużycka kultura była prezentowana ponadto opolskiej publiczności poprzez organizację 12 imprez, w tym: 3 wystaw i pokazów, 4 spotkań z poezją i literaturą oraz 4 koncertów rockowych.

Szczególny nacisk położono na działalność wydawniczą; w ciągu czterech lat opublikowano pięć numerów rocznika „Pro Lusatia” (w tym jeden łączony) oraz 3 pozycje zwarte w ramach Biblioteczki „Pro Lusatii”. Ważną dziedziną jaką się zajmowano było także propagowanie wiedzy o Łużycach za pośrednictwem różnego rodzaju mediów. W tym celu inicjowano audycje o Łużycach na falach Radia Opole (w tym partycypowano w dużym projekcie Radia Opole „Serbołużyce”), udzielano informacji prasie, zorganizowano przy wybitnym udziale p. Michała Dłużaka ze Szczecina, nową stronę internetową Stowarzyszenia, prowadzono wykłady dla młodzieży, wybito medal z okazji 120 rocznicy Michała Nawki oraz wydano kalendarzyk „Pro Lusatii” na rok 2009 r. Propagowano także wymianę młodzieży z Polski i Łużyc. Temu celowi służyły tradycyjne już przyjazdy młodzieży łużyckiej do Polski i Opola w ramach „Kubłańskich dnjow” oraz praktyka w PIN Instytucie Śląskim w Opolu studenta historii i slawistyki zachodniej na uniwersytecie w Tybindze Měrcina Brycki i wyjazd studentki Joanny Krajewskiej na roczne stypendium na Sorabistykę w Uniwersytecie Lipskim.

W ramach imprez wspólnych z innymi jednostkami kulturalnymi i samorządowymi zorganizowano dwukrotnie Święto Poezji Serbołużyckiej, jedną wystawę w Budziszynie oraz przeprowadzono renowację nagrobka Jana Skali na cmentarzu w Dziedzicach. Członkowie Stowarzyszenia brali także udział w imprezach zewnętrznych w tym: 4-krotnie w Letnim kursie języka i kultury łużyckiej oraz w czterech konferencjach, na których podejmowano tematykę sorabistyczną.

Szczegółowa informacja na temat działalności członków i Zarządu Stowarzyszenia Polsko-Serbołużyckiego „Pro Lusatia”

I. Imprezy własne:

Dni Łużyckie – 5 edycji – 2004, 2005, 2006, 2007, 2008.

Konferencje i sympozja naukowe:

- Sympozjum naukowe „Czesi i Polacy wobec Łużyc” (2004) - 5 referatów: 2 czeskie, 2 serbołużycki, 2 polskie.
- Międzynarodowa Sesja Naukowa „W 60 Rocznicę bitwy budziszyńskiej. Łużyce w czasie II wojny światowej” (2005) - 8 referatów: 2 serbołużyckie, 6 polskich.
- Sympozjum „Kwestia reprezentacji politycznej małych grup narodowych w Unii Europejskiej na przykładzie Łużyc”. (2005) - 2 referaty: serbołużycki i polski
- Międzynarodowa konferencja naukowa „Świat słowiański w oczach naukowców i publicystów XIX i XX wieku. W 50 rocznicę śmierci Ludvika Kuby” (2006) – 20 referatów: 3 serbołużyckie, 2 serbskie, 4 czeskie, 2 słowackie, 1 bułgarski, 1 słowacki, 7 polskich.
- Międzynarodowa konferencja naukowa „Mniejszości narodowe i etniczne w Europie Środkowej. W 60 – lecie uchwalenia ustawy serbołużyckiej” (2008) – 11 referatów: 1 serbołużycki, 2 czeskie, 8 polskich.
- Konferencja naukowa „Łużyce i Śląsk Opolski przykładami regionów dwujęzycznych i dwukulturowych” (2008) – 6 referatów: 2 japońskie, 4 polskie.
- Międzynarodowa konferencja naukowa „Jan Skala (1889 – 1945) działacz narodowy, publicysta i twórca” (2009) – 10 referatów: 2 serbołużyckie, 1 czeski, 7 polskich.

Wykłady, prezentacje:

- Timo Meškank, *Stosunki czesko - łużyckie w latach 1914-1945* (2005)
- Franc Šén: *Książka łużycka na przestrzeni dziejów. Od brewiarza do książki multimedialnej* (2005)
- Goro Kimura, Ken Sasahara, *Sorabistika w Japanskiej: Štó, kak a čehodla - Sorabistyka w Japonii: Kto, jak i dlaczego.* (2008) Opole, Racibórz
- Prezentacja książki Leszka Kuberskiego i Piotra Pałysa *Od inkorporacji do autonomii kulturalnej. Kontakty polsko-serbołużyckie w latach 1945-1950* Opole (2005), Budziszyn (2005) Warszawa (2006).
- Prezentacja książki Petra Kalety: *Češi o Lužických Srbech. Český vědecký, publicistický a umělecký zájem o Lužické Srby v 19. století a sorabistické dílo Adolfa Černého* (2007)

Prezentacje literackie:

- Spotkanie z poetą Timo Meškankiem (2004)
- Wieczór poświęcony poezji Jana Skali i Antona Nawki (2005)
- Promocja wyboru poezji łużyckiej *Przy Tarakawie* (2008)
- Spotkanie poetyckie „Jan Skala. W 120 rocznicę urodzin” (2009)

Wystawy i pokazy:

- Warsztaty tańców łużyckich Serbske reje prowadzone przez tancerzy Serbskeho Folklorneho Wjesneho Ansambła Wudwor - "Piastonalia" (2006)
- film *Čišinski – pseudonym Peciaka*, reżyseria Toni Bruk (2006).
- Wystawa fotografii Jurija Helgesta: „*Moje Łużyce – Moja Łužica*, Prudnik, Opole (2007)

Koncerty:

- DeyziDoxs - „Piastonia”, 17. 05. 2005
- Pytko” Pittkunings, klub “Cafe-Kabaret”, 04.11.2005
- Bogusław Dawidow - Filharmonia Opolska, Detlefa Kobiela, baśń symfoniczna *Krabat* Sala Koncertowa przy ul. Krakowskiej, 17.11.2006.
- DeyziDoxs - „Piastonia”, 12 05. 2007.

Działalność wydawnicza:

„Pro Lusatia. Opolskie Studia Łużycoznawcze”

- Tom 3-4,2004-2005
- Tom 5, 2006
- Tom 6, 2007
- Tom 7, 2008

Biblioteczki Stowarzyszenia Polsko-Serbołużyckiego Pro Lusatia:

- Nr 1 - Zbigniew Kościów, *Korla August Kocor. Zarys biografii*, Opole 2005
- Nr 2 - 2008 r. *Mniejszości narodowe w Europie Środkowej. W 60-lecie uchwalenia Ustawy Serbołużyckiej*. Pod redakcją Piotra Pałysa, Opole 2008
- Nr 3 – *Przy tarakawie. Wybór wierszy lużyckich*. Redakcja Zbigniew Kościów, Opole 2008

II Propagowanie tematyki lużyckiej:

Udział w audycjach Radia Opole - 06. 11.2005; 10. 12. 2005;

Nagranie audycji w cyklu „Przesiewanie myśli” na temat historii kultury i współczesnej sytuacji Serbów Łużyckich – prowadził red. Nierenberg z udziałem P. Pałysa i M. Patelskiego. Radio Opole SA emisja 26. 05, 27. 05, 28. 05 oraz 29. 05 2008 r.

Udział w projekcie Radia Opole „Serbołużyce”, 26-30.05.2008;

Krzysztof Stecki, udział w audycji Polskiego Radia Program 1.

Wykład dr. Mariusza Patelskiego w ramach XI Międzynarodowej Szkoły Letniej 2009: *Sytuacja Serbów Łużyckich w zjednoczonych Niemczech („Die Lage der Sorben nach der Deutschen Wiedervereinigung”)* – 17.09.2009;

Wybicie medalu z okazji 120 rocznicy urodzin Michała Nawki. Otrzymali go: Jan Nuk, Měrcin Völkel, Dietrich Scholze-Šolta, Tomasz Nawka, Benedikt Dyrlich, Zbigniew Kościów, Leszek Kuberski i Jiří Mudra Jeden egzemplarz przekazano do zbiorów Muzeum Łużyckiego

Utrzymanie strony internetowej, administrowana przez członka „Pro Lusatii” p. Michała Dłużaka: www.prolusatia.pl

Wydanie kalendarzyka kieszonkowego „Pro Lusatii” na rok 2009 r.

III. Wymiana młodzieżowa:

Organizacja „Kublańskich dnjow” młodzieży serbołużyckiej:

- (27-30. 12. 2005) – 9 uczestników.
- (28-31.12. 2008) – 17 uczestników.
- W dniach 4 -18. 09. 2006 przebywał na praktyce w PIN Instytucie Śląskim w Opolu studenta historii i slawistyki zachodniej na uniwersytecie w Tybindze Měrcina Brycki.

- Roczne stypendium Joanny Krajewskiej - studentki historii Uniwersytetu Opolskiego na Sorabistyce w Uniwersytecie w Lipsku, sfinansowane przez Fundację dla Ludu Serbskiego.

IV. Imprezy współorganizowane

- Prezentowana w Serbskim muzeju wystawa. *Ludowa kultura Opolskeje Šlezskeje* przygotowana przez Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu (27.11.2005 – 26.02.2006) – wraz z Muzeum Serbołużyckim w Budziszynie i Urzędem Marszałkowskim Województwa Opolskiego
- XXVIII Święto Poezji Serbołużyckiej - Opole (27.06.2006) – wraz ze Związkiem Serbołużyckich Artystów i Urzędem Marszałkowskim Województwa Opolskiego
- XXX Poezji Serbołużyckiej - Opole, Katowice, Rogów, Opolski, Namysłów, i Brzeg (17 – 19. 10. 2008)
- Renowacja nagrobka Jana Skali i odsłonięcie na cmentarzu w Dziedzicach poświęconej mu tablicy (27.06.2009) wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Opolskiego, Gmina Domaszowice.

V. Udział w imprezach zewnętrznych:

Letni kurs języka i kultury łużyckiej,:

2004 - 3 osoby

2006 – 1 osoba

Konferencje i sympozja naukowe:

- Konferencja naukowa z okazji 150 rocznicy urodzin prof. Arnošta Muki, Luchnow (11.09.2004) – Mieczysław Balowski, ref.: *Arnošt Mukas Forschungen zur Sprachwissenschaft*.
- Sympozjum naukowe „Arnošt Muka (1854-1932) rečyvědnik, literat Kościół organizator serbskeho žywjēnja”, Chociebuż (15-16. 10. 2004) – Leszek Kuberski, ref: *Kontakty Arnošta Muki z polskimi uczonymi*
- Międzynarodowa konferencja naukowa „Praha a Lužičtí Srbové. Ke 140. výročí narození Adolfa Černého (1864-1952)”, Praga (25-26.11.2004) - Mieczysław Balowski, ref.: *Bohemika w časopise Lužica*; Leszek Kuberski, ref.: *Praski okres w žyciu Jana Skali*, Piotr Pałys ref.: *Prołużycka publicystyka Adolfa Černého na łamach tygodnika „Česká stráž”*
- XI Międzynarodowe Seminarium Sorabistyczne, Lwów (3-7.10.2005) - Piotr Pałys, ref.: *Kontakty jugosłowiańsko-łużyckie w latach 1945-1948*.

Ponadto wystosowano listy z wyrazami poparcia do uczestników manifestacji Serbołużyczan protestujących 18 marca 2008 r. w Budziszynie przeciwko ograniczaniu środków Fundacji na Rzecz Narodu Serbołużyckiego oraz do ambasadora Republiki Serbii z wyrazami poparcia dla narodu serbskiego w kwestii Kosowa.